

Självorganisering och uppror

Sasha K

2004

För anarkister är frågan om hur man ska agera och hur man ska organisera sig tätt sammanknutna. Och det är dessa två frågor, inte frågan om hur ett framtida samhälle bör se ut, som ger oss de mest användbara metoderna för att förstå de olika former av anarkism som existerar idag. Insurrektionell anarkism är en sådan form, även om det är viktigt att påpeka att insurrektionella anarkister inte är en enhetlig samling, utan har extremt olika perspektiv. Insurrektionell anarkism är inte en ideologisk lösning på sociala problem, en vara på den kapitalistiska marknaden för ideologier och åsikter, utan en fortgående praktik ämnad att upphäva statens och kapitalismens fortlevnad, som kräver analys och diskussion för att utvecklas. Historiskt har de flesta anarkister – utom de som tror att samhället kommer att utvecklas till en punkt där den lämnar staten bakom sig av sig själv – trott på att någon sorts insurrektionell aktivitet är nödvändig för att förändra samhället. Enkelt uttryckt: staten måste krossas av de exploaterade och exkluderade och därför måste anarkister gå till attack: att vänta på statens upplösande är det samma som nederlag.

Jag kommer att skissa upp ett antal slutsatser som några insurrektionella anarkister har dragit utifrån denna problematik: om staten inte kommer att försvinna av sig självt, hur gör vi oss då av med den? Insurrektionell anarkism är framför allt en praktik och fokuserar på attackens organisering (insurrektionella anarkister är inte emot organisering, men är kritiska mot organisationsformer som kan hindra attacker mot staten och kapitalet). Därför uttrycker adjektivet ”insurrektionell” en specifik modell för framtiden.

Anarkister som anser att vi måste genomgå en insurrektionell period för att göra oss av med institutioner för herravälde och exploatering och dessutom intar en rad olika positioner för det framtida samhällets utformning kan till exempel vara anarkokommunister, individualister eller till och med primitivister. Många vägrar att ge en specifik, enskild modell för framtiden över huvud taget, och anser att människor kommer att välja en rad olika samhällsformer när de får chansen. De är kritiska mot grupper eller tendenser som anser att de är ”bärare av sanningen” och som försöker tvinga på folk sina ideologiska och formella lösningar för social organisering. Istället anser många insurrektionella anarkister att det är genom självorganiserad kamp som människor lär sig leva utan institutioner för herravälde.

Även om insurrektionella anarkister är aktiva i många delar av världen för tillfället, är ståndpunkterna i denna artikel speciellt influerade av aktiviteter och texter från Italien och Grekland, vilka också är de länder där insurrektionella anarkister är som mest aktiva. Den nuvarande och extremt spretiga italienska insurrektionella anarkistscenen, som är koncentrerad kring ett antal ockuperade zoner och publikationer, existerar som ett informellt nätverk som kämpar utanför alla formella organisationer. Denna tendens har antagit etiketten ”insurrektionella anarkister” för att särskilja sig från den Italienska Anarkistfederationen, en plattformistisk organisation som officiellt förkastar individuella revolthandlingar och bara förordar massaktioner och en utbildande och evangelistisk praktik centrerad kring propaganda i ”icke-revolutionära perioder”, och från de italienska kommunalisterna [libertarian municipalists] som har antagit en mer reformistisk inställning till ”anarkistisk” aktivitet.

Insurrektionella anarkister är inte historiedeterminister; vilket betyder att de inte ser historien som förutbestämd, som något vi måste röra oss i fas med. Tvärtom, historien är en öppen bok och dess utveckling beror på våra handlingar. Detta betyder att en verklig handling inte inträffar inom en kontext utan mot en kontext. För att bryta med det nuvarande måste vi handla mot kontexten, och inte vänta på ett historiskt förbestämt tillfälle för handling, för detta tillfälle kommer aldrig att komma. Handlingen växer inte utifrån kontexten, den inträffar mot kontexten och förändrar kontexten helt, och förvandlar det omöjliga i en stund till det möjliga i nästa. Och detta är kärnan i den insurrektionella händelsen. Och allteftersom den insurrektionella händelsen förändrar kontextens möjligheter, förändrar den också människan och de mänskliga sociala relationerna.

Men, för att en insurrektionell händelse ska uppstå, som bryter med det nuvarande, måste vi ta hänsyn till frågan om organisering. Anarkister måste göra vad de kan för att öppna upp för och utveckla potentialen för uppror. Vissa organisationsformer kväver dock vår förmåga för verklig handling mot det nuvarande och för en

ny framtid, att röra oss mot uppror och ett permanent brott med stat och kapital. Permanenta organisationer, organisationer som försöker syntetisera de som kämpar in i en enda, enhetlig organisation, och organisationer som försöker mediera kamp, är alla former av organisationer som tenderar att upphäva potentialen för uppror. Detta sätt att organisera sig formaliserar och förstelnar relationerna mellan dem som kämpar på sätt som begränsar den flexibla föreningen av vår makt att agera. Vår aktiva makt, vår makt att skapa och omvandla, är vårt enda vapen, och det som begränsar sådan makt inom rörelsen av exploaterade och exkluderade är vår största svaghet. Detta betyder inte att vi ska förbli oorganiserade (en omöjlighet – vi har alltid någon nivå av organisering oavsett hur informell den än må vara); i själva verket är detta själva kärnan i frågan om organisering: hur förenar vi oss för att främja vår aktiva makt?

1. Mot permanenta organisationer

Permanent organisationer tenderar att få en egen logik – en logik som ersätter upprorets. Det räcker med att studera auktoritära, leninistiska grupper eller vänsteristiska aktivistorganisationer för att se detta i praktiken. För dessa handlar det vanligtvis bara om att bygga organisationen, och att framförallt rekrytera medlemmar – beständighet [permanence] blir det primära målet. Makten separeras från dem som är aktiva i kamp och blir institutionaliserad i organisationen. Organisatören blir separerad från den organiserade, och tenderar att ta sig an rollen för disciplinering och representant för kampen.

2. Mot medling med makten

Allt eftersom organisationer blir mer permanenta och oroar sig för rekrytering, börjar de också oroa sig för sin image, och försöker att begränsa andras handlingar i kampen som kan ge rörelsen ett dåligt namn. Ju mer de institutionaliserar makten inom organisationen ju mer tenderar de att begränsa direkt konfrontativ aktivitet för att istället uppmuntra till dialog och medling. De kommer att naivt vilja utnyttja makten hos massan av kroppar för att få en plats vid maktens bord. Denna process är stark inom globaliseringsrörelsen; större organisationer försöker att allt mer medla med makten. Det är också denna roll som fackföreningarna har i samhället. För anarkister, som motsätter sig kapitalismen och staten i sin helhet, får det, självfallet, inte förekomma någon dialog med institutionaliserad makt. Makthavarnas vilja att starta en dialog kan förvisso vara ett tecken på deras svaghet, men det är också början på vårt nederlag om vi begränsar vår aktiva makt till att börja diskutera med dem.

3. Formalitet och informalitet

Formella organisationer separerar människor till formella roller som organisatör och organiserad. Rollerna som organisatör och organiserad speglar, givetvis, de faktiska sociala roller som är nödvändiga för upprätthållandet av det samhälle som vi anarkister försöker besegra. Dessutom tenderar formella organisationer att separera beslutsfattandet från situationen för själva agerandet, att separera beslutet från dess verkställande, och på så sätt begränsa handlingens autonomi. Båda dessa tendenser förstelnar de sociala relationer som är vitala för dem som kämpar. Formella organisationer tar också ofta på sig rollen som representant för "rörelsen", och omkastar kampen från att vara social till sin natur till att bli politisk. Insurrektionella anarkister tenderar att främja informell organisering eftersom de inser att vi, som anarkister, är en del av dem som kämpar, och att vi inte står utanför eller över de exploaterade och exkluderade genom att politiskt organisera dem.

4. Organisering växer fram ur kamp, kamp växer inte fram ur organisering

De flesta formella organisationer försöker först bygga organisationen och sedan organisera kampen eller "rörelsen". Insurrektionella anarkister ser detta som bakvänt. Informell organisering, baserat på affinitetsgruppen, växer fram ur kamp. Affinitetsgrupper bygger sedan länkar mellan varandra genom kampen och koordinerar på så sätt ofta sin aktivitet; men, organisationsnivån beror på kampnivån, inte på en formell organisations krav.

5. Autonom handling och solidaritet

Insurrektionella anarkister inser att individers och affinitetsgruppers handlingar är autonoma, att ingen organisation ska vara i ställning att disciplinera andras handlingar. Men autonom handling blir stark när vi handlar i revolutionär solidaritet med andra i kamp. Revolutionär solidaritet är aktiv och står i konflikt med herraväldets strukturer; det är direkt aktion som kommunicerar en länk mellan ens egen kamp och andras.

Det Anarkistiska Biblioteket

Sasha K
Självorganisering och uppror
2004

Dissident #2 2005 - Ursprungligen publicerad i Aporia journal nr 2, 2004.

sv.anarchistlibraries.net